

มุ่งมั่นพัฒนา สร้างคุณค่าเพื่อไทย

การชำระเงินรูปแบบใหม่และกลไกสร้างความเชื่อมั่น

**ณ ห้องประชุมอาคารเอนกประสงค์ ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ
วันจันทร์ที่ 8 มีนาคม 2553**

หัวข้อบรรยาย

1

ทิศทางการชำระเงินของไทยและบทบาท ธปท.

2

การชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-payment) และ
กลไกสร้างความเชื่อมั่น

3

Imaged Cheque โอกาสและความท้าทาย

มุ่งมั่นพัฒนา สร้างคุณค่าเพื่อไทย

ทิศทางการชำระเงินของไทยและบทบาท ธปท.

มุ่งมั่นพัฒนา สร้างคุณค่าเพื่อไทย

“ระบบการชำระเงิน” คืออะไร

- ➔ โอนเงิน
- ➔ ชำระค่าสินค้า / บริการ
- ➔ จ่ายเงินเดือน / เงินบำนาญ
- ➔ ชำระหนี้ / ผ่อนชำระค่างวด
- ➔ ชำระภาษี / ค่าธรรมเนียม
- ➔ อื่น ๆ

Customer
Business
Government

Payer
ผู้จ่ายเงิน
Bank/
Non-bank

Customer
Business
Government

Payee
ผู้รับเงิน
Bank/
Non-bank

Non-bank
Interbank   **Inhouse**

สื่อการชำระเงิน

“เงินสด” เป็นสื่อการชำระเงิน
ที่ได้รับความนิยมสูง

Paper-based
เงินสด และ เช็ค

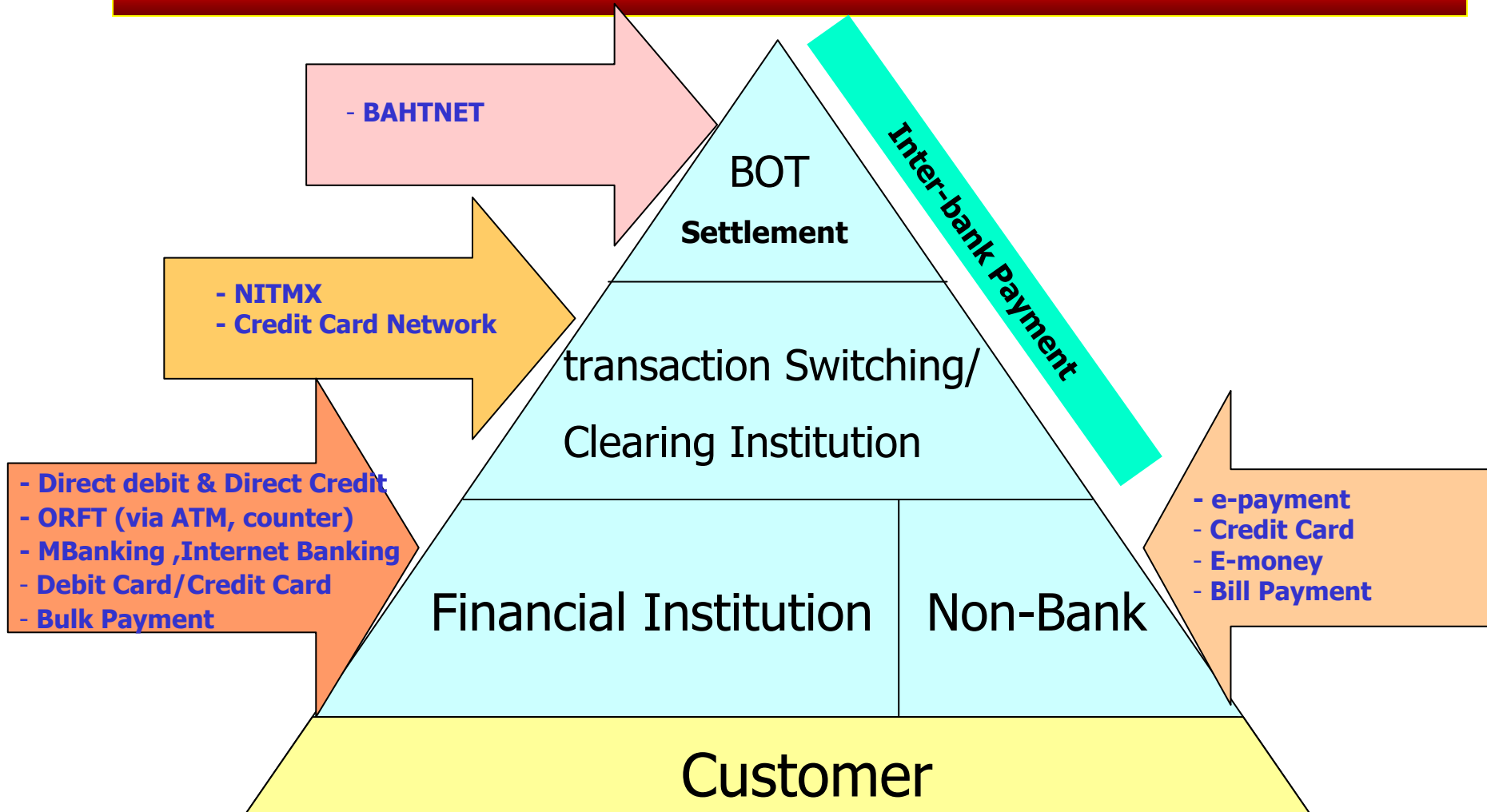

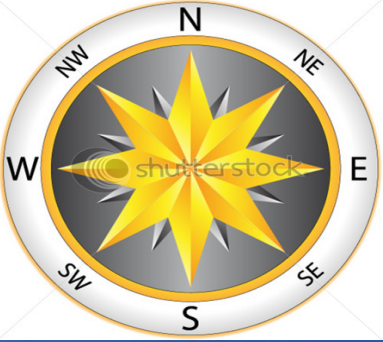
Electronic-based
สื่อชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์

Country	Cash / GDP (%)
UK	3.38
Canada	3.61
Sweden	3.73
US	6.00
Euro area	7.82
Switzerland	9.15
South Korea	2.44
Indonesia	4.63
Philippines	5.40
Malaysia	5.64
Taiwan	6.05
Thailand	8.48
Hong Kong	9.77
China	12.17
Japan	15.14

Payment Systems in Thailand

คณะกรรมการระบบการชำระเงิน (กรช.)

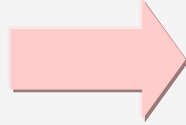

ความสำคัญของระบบการชำระเงินและ กรช.

ความเสี่ยงในระบบการชำระเงิน

- Credit risk
- Liquidity risk
- Legal risk
- Operational risk

Systemic Risk

คณะกรรมการระบบการชำระเงิน
(กรช.)

- วางนโยบายเกี่ยวกับ
- ระบบการชำระเงินที่ ธปท. กำกับดูแล
  - ระบบการหักบัญชีระหว่างสถาบันการเงิน

เสถียรภาพของระบบการชำระเงิน

- มาตรฐาน
- บริการที่หลากหลาย
- การเข้าถึงได้
- ราคาที่เป็นธรรม

← ประสิทธิภาพ

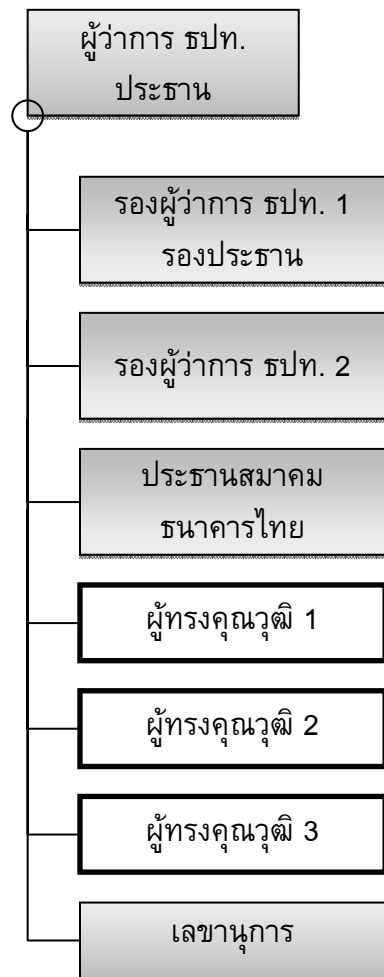
ความมั่นคง
ปลอดภัย →

- ลดความเสี่ยงในระบบ
- สร้างความเชื่อมั่นการใช้บริการ

องค์ประกอบของ กรช.

มาตรา 28/11 (พ.ร.บ. ชปท.)

1. **ดร.ธาริษา วัฒนเกส**

ผู้ว่าการ

ประธานกรรมการ

2. **นางอัญญา ไควความดี**

รองผู้ว่าการ ด้านบริหาร

รองประธานกรรมการ

3. **นายเกริก วณิกกุล**

รองผู้ว่าการ

ด้านเสถียรภาพสถาบันการเงิน

4. **นายอภิศักดิ์ ตันติวรวงศ์**

ประธานสมาคมธนาคารไทย

5. **นายสมเกียรติ อุนุราษฎร์**

รองประธาน

คณะกรรมการหอการค้าไทย

6. **นางสาวสุทธีรัตน์ รัตนโชติ**

รองอธิบดีกรมบัญชีกลาง

7. **นางเสาวณี สุวรรณชีพ**

คณะกรรมการธุรกรรม

ทางอิเล็กทรอนิกส์

8. **นายฉิม ตันติยาสวัสดิกุล**

ผู้ช่วยผู้ว่าการ

สายระบบข้อมูลสารสนเทศ

เลขานุการ

“ระบบการชำระเงินไทย” กับ Changing Environment

- 1) เทคโนโลยี
- 2) ผู้ให้บริการ
- 3) Public attention

- เงินสด
- เช็ค

ลดการใช้

Electronic payments

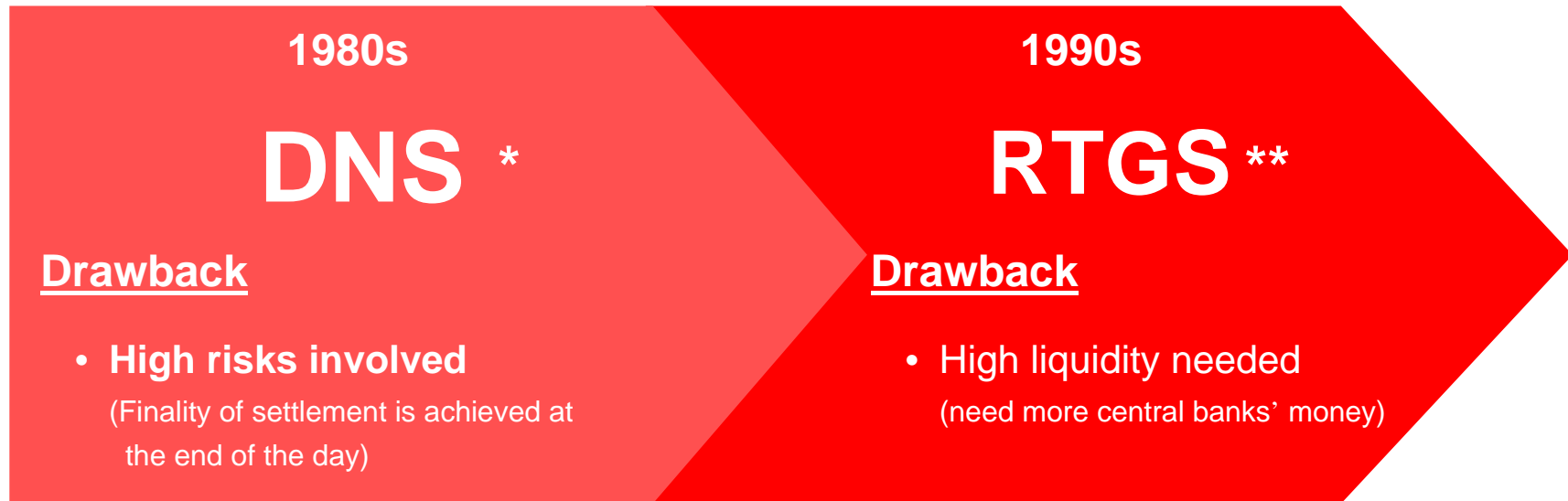
ส่งเสริมให้ใช้มากขึ้น

1. บาทเน็ต
2. ระบบการโอนเงินรายย่อย ครั้งละหลายรายการ
3. ระบบเอทีเอ็ม
4. บัตรเครดิต/บัตรเดบิต
5. บัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์

BAHITNET

The logo for BAHITNET features the word "BAHITNET" in a serif font. The letters "BAHITNET" are rendered in a gold color, while the letter "e" is a distinct blue. A red, glowing ring orbits around the text, resembling a satellite or orbital path. In the background, there is a bright yellow sun with rays emanating from it, set against a dark, smoky gradient.

พัฒนาการ

* DNS : Deferred Net Settlement   ** RTGS : Real-time Gross Settlement

Key Drivers for Innovation in Large Value Payment System

1. ICT Progress
2. Users' needs
  - Lower liquidity
  - Cross-border payment

trend®

Trade-off between

RISKS & COSTS

Hybrid system

- Frequent netting during operating day

**Combination of
DNS & RTGS**

เช็ค

➡ ข้อดี สะดวก + ไม่แพง

➡ ข้อด้อย มีต้นทุนการให้บริการสูง
(clearing & transportation costs)

trend®

Imaged Cheque Clearing

ระบบการหักบัญชีเช็คด้วยภาพเช็ค (ICAS)

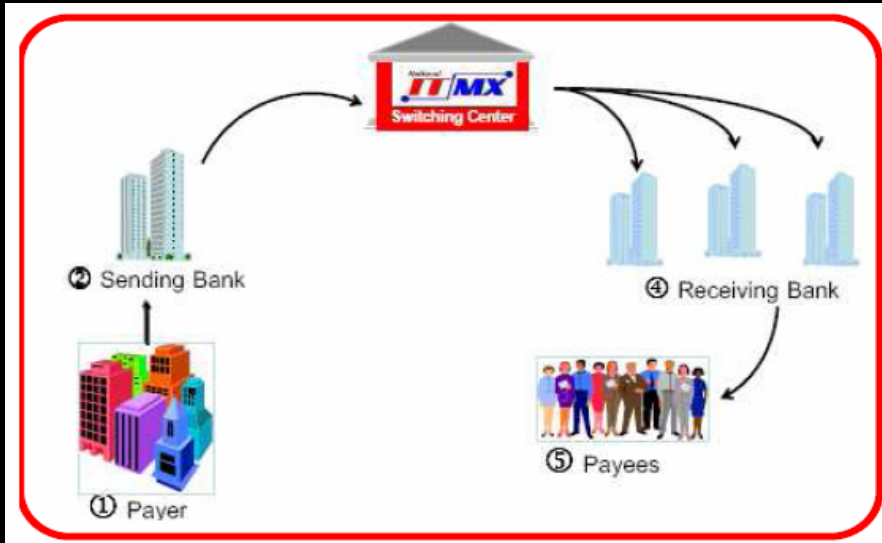
ระบบการเรียกเก็บเงินตามเช็คระหว่างธนาคารโดยใช้ภาพเช็คแทนตัวเช็คจริง
ประกอบด้วย ระบบการหักบัญชีเช็คด้วยภาพเช็คและระบบการจัดเก็บภาพเช็ค

(Imaged Cheque Clearing and Archive System – ICAS)

ระบบการโอนเงินรายย่อยครั้งละหลายรายการ
(Bulk Payment System)

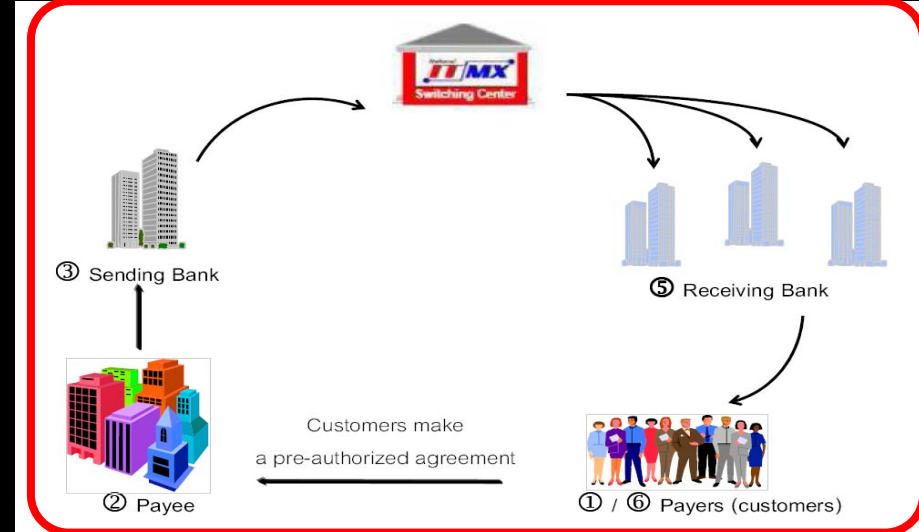
Credit Transfer

ตัวอย่างบริการ

โอนเงินเดือน, เงินปันผล, ภาษีคืน เป็นต้น

Debit Transfer

ตัวอย่างบริการ

ชำระค่าสาธารณูปโภค, หนี้, เบี้ยประกัน เป็นต้น

- ➡ **ข้อดี** โอนเงินข้ามธนาคารได้ + สะดวก (เป็น **Cheque alternative**)
- ➡ **ข้อด้อย** ค่าธรรมเนียมสูง

เปรียบเทียบการใช้บริการ ITMX Bulk Payment กับ

Direct credit / Direct debit

ปริมาณการใช้บริการ

NITMX Bulk Payment

ยังไม่สูงนัก

ระบบเอทีเอ็ม

ระบบเอทีเอ็ม

ธนาคารกรุงไทย
KROTHONG BANK PCL

ธนาคารเจ้าของ

เครื่อง ATM

ธนาคารผู้รับโอน

เปิดให้บริการ 4 ประเภท

(1) บริการ ATM ข้ามธนาคาร (ถอน/ตามยอด)

เชื่อมโยงระบบ ATM ระหว่างธนาคาร

(2) ATM ORFT

โอนเงินไปยังบัญชีต่างธนาคารผ่านเครื่อง ATM

(3) Counter ORFT

โอนเงินระหว่างธนาคาร ผ่านเครือข่ายสาขา

(4) Cross Border ASEANPay

เชื่อมโยงระบบ ATM ระหว่างธนาคารในกลุ่มประเทศ
อาเซียน ให้บริการถอนเงินระหว่างประเทศในกลุ่ม

trend®

- ระบบเอทีเอ็มจะมีบทบาทที่สำคัญในการรองรับธุรกรรมโอนและชำระเงินเพิ่มมากขึ้นในอนาคต

เครื่องเอทีเอ็ม จะมีการเพิ่ม Functions รองรับบริการให้บริการมากขึ้น เช่น Bill payment ชำระค่าสินค้า ชื้อตั๋วต่างๆ

Beyond ATM จะมีการขยายช่องทางการให้บริการหลากหลายขึ้น เช่น ผ่าน Mobile Internet เป็นต้น

Local Switching

โครงการขยายการใช้งานบัตรเอทีเอ็มให้สามารถใช้ชำระค่าสินค้า/บริการตามร้านค้าได้ในลักษณะเดียวกับบัตรเดบิตและบัตรเครดิต ซึ่งจะช่วยลดต้นทุนการจัดการเงินสดของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

บัตรเครดิต / บัตรเดบิต

- เป็น Cash alternative ใช้ซื้อสินค้า/บริการตามร้านค้าทั่วไป
- มีร้านค้าที่รับบัตรจำนวนมาก เป็นที่นิยมของผู้ใช้ทั้งระดับบุคคล และองค์กร
- ใช้ได้ทั้ง face-to-face transactions and remote transactions
- ใช้แทนบัตร ATM ได้ (เฉพาะ Debit card)

trend®

ด้านความปลอดภัย

Chip card

Biometric ATMs
in Japan

ด้านความเร็ว

- Contactless
- NFC

เงินอิเล็กทรอนิกส์

trend®

- เป็น Cash alternative สำหรับ Micro payment
- ยังมีร้านค้าที่รับบัตรจำนวนไม่มาก

Popular in

Transit

Retail store/ Restaurant

กลยุทธ์ปี 2553 : ทบทวนค่าธรรมเนียมนบริการชำระเงิน

“การกำหนดค่าธรรมเนียมนบริการการชำระเงิน
มีความโปร่งใส เป็นธรรม สามารถอธิบายได้ และก่อให้เกิดการแข่งขัน
เพื่อมุ่งไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพระบบการชำระเงิน”

โปร่งใส	มีการเปิดเผยราคาค่าธรรมเนียมนบริการเพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถเลือกใช้ บริการได้ตามอำนาจซื้อ (Purchasing Power) และความต้องการ
เป็นธรรม	ค่าธรรมเนียมนบริการเป็นธรรมระหว่างผู้ให้บริการ ผู้ใช้บริการ และ Switching Center
การแข่งขัน	สร้างกลไกการแข่งขันการให้บริการการชำระเงิน
ประสิทธิภาพ	ค่าธรรมเนียมนบริการส่งเสริมการใช้สื่อการชำระเงินที่มีประสิทธิภาพ เช่น การ ชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์

รพท. กำกับดูแลระบบการชำระเงิน

อำนาจตามกฎหมาย

- พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2551
- ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่องกิจการที่ต้องขออนุญาตตามข้อ 5 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 (การประกอบธุรกิจบัตรเครดิตเงินอิเล็กทรอนิกส์) ลงวันที่ 4 ตุลาคม 2547

การกำกับดูแลระบบการชำระเงิน

- เพื่อลดความเสี่ยงด้านต่างๆ
- เพิ่มประสิทธิภาพของระบบการชำระเงิน
- สร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ใช้บริการ
- ส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันระหว่างผู้ให้บริการ

ธุรกิจที่ฝ่ายระบบการชำระเงิน กำกับดูแล

- การกำกับดูแลผู้ประกอบการธุรกิจบัตรเครดิตเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Money)
- การกำกับดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment)

ข้อมูลเพิ่มเติม

รายงานระบบการชำระเงิน

<http://www.bot.or.th/Thai/PaymentSystems/>

ขอขอบคุณ